

„Štajerc“ izhaja vsaki petek, datiran z dnevom naslednje nedelje.

Naročnina velja za Avstro-Ogrsko: za celo leto 3 krona, za pol in četrt leta razmeroma; za Nemčijo stane za celo leto 5 kron, za Ameriko pa 6 kron; za drugo inozemstvo se računajo naročnina z ozirom na visokost poštne. Naročnina je plačati naprej. Posamezne številke se prodajajo po 6 vin.

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v Ptuj, gledališko poslopje št. 3.

Slava Tebi, ki si nas kmete ljubil!

Kmečki stan, srečen stan!

Dopisi dobredosli in se sprejemajo zastonj, ali rokopise se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inseratov) je za celo stran K 64, za 1/2 strani K 32, za 1/4 strani K 16, za 1/8 strani K 8, za 1/16 strani K 4, za 1/32 strani K 2, za 1/64 strani K 1. — Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 22.

V Ptuj v nedeljo dne 31. maja 1908.

IX. letnik.

Boji v sv. Lenartu v sl. gor.

Brezobzirnost in lažnivost, to sta dva najboljša sredstva za prvaška hujkanje.

V zadnjih dneh smo čitali mnogo člankov v prvaških listih, ki so se pečali z razmerami v sv. Lenartu v slov. gor. Poleg starega grešnika „Slov. Gospodarja“ oglasila se je tudi brezobzorna klepetulja „Domovina“. Kaj neki je „tintenku-lje“ v prvaških uredništvih tako razljutilo? Sv. Lenart, prijazen trg v vinorodnih slovenskih goricah je postal nakrat središče političnega boja, vzprijenega po par prvaških dohtarjev in farjev.

Stvar je namreč sledeča: V sv. Lenartu se je našlo par odločnih mož, ki so uvideli potrebo nemške šole. Ti možje so šli iz stališča, da mora človek dandanes nemško znati, ker je nemščina tretji svetovni jezik in ker je trg sv. Lenart komaj uro od nemške meje oddaljen. Šola v sv. Lenartu je popolnoma slovenska; ravno tako poduk v vseh 5 razredih. Sicer je pred nekaterimi leti deželni šolski svet naročil, da naj bode učni jezik v 1. in 2. razredu popolnoma slovenski, v 3. razredu na pol slovenski in nemški, v 4. in 5. razredu pa v glavnem nemški. Seveda se prvaški učitelji za to ne brigajo, ker se jim gre edino zato, da bi deca ne znala nemškega. Ti prvaški učitelji so pripravili stvar tako daleč, da celo otroci tržanov ne znajo ali vsaj dobro ne razumejo nemščine. Ljudstvo pa ne razume, zakaj bi svoji deci odreklo pravico do znanja učenščine. Vraga, ako se smejo otroci prvaških advokatov učiti nemščine po nemških šolah, potem smejo to tudi otroci vbogega ljudstva! Iz tega stališča so šli napredni možje v sv. Lenartu in so pričeli delovati za uresničenje prepotrebne nemške šole. Brez vsake posebne agitacije so dobili takoj

podpise starišev 102 otrok za nemško šolo. Stariši čez 100 otrok so se torej brez vailjevanja oglasili, da želijo in zahtevajo nemško šolo. In ta izraz ljudske volje hoče prvaška banda zakriti z gostilniškim povanjem, z lažmi in z blatenjem najpoštenejših mož.

Posebno piko imajo ti prvaški lažniki na vrlega naprednega župana g. Sedminka. Pravijo, da naj se raje za občinske dolgove nego za nemško šolo briga. To je nesramnost! G. Sedminek je župan od leta 1902, torej skozi 6 let. Ko je bil izvoljen za župana, imela je občina 99% doklad, danes pa jih ima samo 80%. Torej je znižal g. župan z dobrim gospodarstvom doklade v 6 letih za 19%. Občinsko gospodarstvo v sv. Lenartu je naravnost vzorno. Župan nima za ves svoj trud niti vinarja. Vso svojo plačo daje občinskemu tajniku, kateri ne more s svojim malenkostnim plačilom sebe in svojo veliko družino preživeti. Popolnoma zastonj dela župan Sedminek in dela je pač dovolj. Koliko potov ima, koliko truda! V vsakem oziru je župan Sedminek mož, pred katerim nima noben pošten nasprotnik klobuk. In tega moža psujejo prvaški plačani hujkači. 30 let je že župan Sedminek trgovec v sv. Lenartu in si je vedno pošteno svoj kruh služil. Vsi meščani kakor tudi kmetje celega okraja ga spoštujejo in so mu hvaležni, ker jim je s svojo podjetnostjo mnogo zaslужka prinesel. Takemu možu prvaki niso niti vredni čevlje zavezati! In vendar si je predrznil pred par dnevi tamošnji kranjski notar Stupica, ki je šele par mesecev v sv. Lenartu, napadati g. župana zaradi nemške šole. G. župan živa že 30 let zaupanje prebivalstva, — notar pa si tega zaupanja še ni pridobil. Ako se čuje pritožbe kmetov, si notar menda tega zaupanja tudi pridobil ne bode.

Seveda, kadar se gre za prepotrebno uresničenje nemške šole, za katero ne bode občina niti vinarja plačala, takrat se združujejo prvaški klerikalci in liberalci ter psujejo in lažejo v bratovski ljubezni. Kadar se gre pa za popravljanje prvaškega farovža, ki košta ogromne svote denarja, takrat ne protestira nikdo. Seveda, župnik mora imeti novo moderno hišo z ventilacijskimi okni in trg, napredni trg mora plačati. Zato pa leta župnik zdaj okoli in odgovarja ljudi od nemške šole. To je zahvala, da se mu je sezidala nova hiša! Na šolsko poslopje so predrzni prvaški učiteljski nabili vabo za protestni shod proti nemški šoli. Načelnik jim je pustil to seveda doli strgati. Ali ni to predrznost učiteljev? In naprej vprašamo: Kaj pa storita slovenski notar in dr. Gorišek za občino? Pri volilih vlečeta kmete k novo ustanovljeni liberalno-prvaški posojilnici, da napravijo kmetje še več dolga, kakor ga reveži že itak imajo. To pa zato, da gospodje veliko zaslužijo in da zamore prvaški dr. Lešnik mnogo denarja — po peti pred pošiljati. To je delo teh gospodov! Prvaki imajo zdaj v sv. Lenartu 2 liberalni in 2 klerikalni posojilnici, torej 4 posojilnici! Tu mora priti do poloma! Tujajšni deželni svetnik dr. Kronvogel bi za svoje vožnje v Gradec še drugi zlati križec zaslužil. Zvečer, kadar luna ne sije, hodi k svojim prijateljskim v društveni lokal prvaških liberalcev, da deluje v temi proti naprednjakom. Svetujemo mu, da naj raje pri sodnji več dela, ker je tam zdaj itak samo en adjunkt in je ta z delom prebremenjen; to bi bilo za Kronvogla bolje, nego da hujka s svojimi bratci proti nemški šoli, v Gradcu pa hoče za Nemca veljati. Pol tedna je Kronvogel v Gradcu, drugi čas pa hoče trga škovati, kjerkoli le more.

„Štajerc“.

Kaj krasna beseda, o „Štajerc“ si ti, A dvojni pomen pač v tebi tiči.

Kot Štajerc-rojak si pač korenjak, Katerga spoštuje na svetu le vsak.

In „Štajerc“ kot list je pa velik junak, Ker njega boji klerikalec se vsak.

Mož Štajerc v boju se krepko drži, List „Štajerc“ pa Štajercu hrano deli.

Zatorej mož Štajerc oklen se trdno, Le „Štajerca“, lista, ki vodi te lepo.

Veseli je mož Štajerc bo še-le imel, Ko „Štajerc“ list hudo bo lumpe prijel.

List „Štajerc“ bo zmogel storiti le-to, Ak' Štajerc mož vsak naročnik mu bo.

V združenih močeh je le zmaga doma, Nazadnjaštva „Štajerc“ noben ne pozna.

Figafaga.

*) Iz ljudskih krogov smo dobili te verzice in jih objavimo, ker kažejo prikljubnost, kakor je živa naš list po domovini.

Čuvajte deco opojnih pijač!

V vseh prevzetih pijačah, naj si bo vino, jabolčnica ali pivo in vseh prežganih pijačah n. pr. v žganju, konjaku, likerju se nahaja strup, alkohol, viški cvet ali špirit imenovan.

Res je, da alkohol, ako se ga uživa v manjši meri, odraslim zdravim ljudem ne škoduje; saj to velja tudi o mnogih drugih strupenih rečeh. Toda otroci so v tem oziru veliko bolj občutljivi.

Professor Dr. Maks Kassowitz na Dunaju in drugi sloviti zdravniki poročajo, da so v mnogih slučajih nevarno oboleli celo taki otroci, ki so opojne pijače uživali v manjši meri, vendar redno in dalje časa.

Seveda zdrav in odrasel človek, ki se zna premagovati, ki le malo in poredko kdaj pije še lahko ostane popolnoma zdrav; s tem pa, da ga vendar kolikor toliko pije, če tudi „po pameti“ vzdržuje tisto nesrečno pivsko navado in piveke šege, ki toliko ljudij storijo nesrečnih.

Okoli 4000 milijonov kron se izda vsako leto v Nemčiji za opojne pijače, to je 7 krat toliko, kakor za javne ljudske šole. Nemci v Avstriji in Nemčiji zapijejo na dan okoli 10 milijonov kron. To so ogromne svote. In kaj ima narod od tega? Na tisoče jih gre za te denarje v prezgodnji grob, ker si s pitjem pokvarijo

zdravje; uničijo se dušno in telesno in si nakopavajo revščino, pomanjkanje in vsakovratne britkosti.

Žalostne izgleda pijanosti pozna pri nas že vsak otrok; saj najdeš v vsaki vasi gotovo pijanca, ki je svoje imetje pogljal po grlu in navrh zapravljal še zdravje. Zato tudi v taki hiši ni Božjega blagoslova; preklinjajo in pretepajo se, ljudem dajejo pohujšanje in takorekoč z nogami teptajo svoje človeško dostojanstvo. Pametnega človeka, ki ima še kaj ljubezni do svojega bližnjega, do svojega naroda, mora to globoko v arce boleti in ga napolniti z mržnjo do pivskih razvad, iz katerih izvira toliko gorja. Mnogo ljudi je tudi takih, ki na videz zmerno pijejo, ali vendar s tem postanejo nekako leni in okorni in v najlepših letih, ko bi lahko še mnogo storili za občni blagor izgube veselje do dela. S pijačo gre v izgubo tudi mnogo časa in denarja, ki bi se dal veliko boljše obrniti.

Zategadelj stori oni, ki se popolnoma zdrži opojnih pijač (abstinent), človeštvu veliko dobro; zoper pijančevanje se sploh nikdar ne more storiti preveč.

Otrokom naj se uživanje opojnih pijač kratkomalo prepove; tako, kakor se od njih zahteva resnicoljubnost in poštenost, tako bi se moralo skrbeti za zdržnost ali abstinenco. Odraslim še se prizanesi, ako kterikrat meje zmernosti ne

Zakaj neki je dobil ta junak svoj zaslužni (?) križec? Za hujskanje proti nemštvu? Gospod Kronvogel! Pojdite zvečer preje spati in osvežite malo svoje juridično znanje, kajti Vi ste za sodnika v sv. Lenartu, ne pa za hujskača! Posojilnice zopet naj bi se raje za drage zgradbe pri gostilni Polič brigale, katere so morali vbogi vragi kmetov s krvavimi žuljami plačati. In notar Stupica? No, ta odrešenik slovenstva naj se pa pobriga za tožbe, ki so se vložile pri so dišču proti njemu, da kmetom v krčmah ne bode treba čezenj psovati. Baje pa s Stupico tudi na Kranjskem niso bili zadovoljni...

To so torej nasprotniki župana Sedmineka, to so nasprotniki nemške šole. Sem z metljo, da pomedemo te smeti!

Politični pregled.

Mladina pred cesarjem. Te dni se je prišla dunajska mladina pokloniti sivemu vladarju ob priliki 60 letnice njegovega vladanja. 82 000 otrok je došlo v Schönbrunn. Cesar je imel veliko veselje.

Kaj je z dveletno vojaško službo? Svoj čas je vlada izjavila, da je za vpeljavo 2 letne vojaške službe. Obljube so bile dane v tako odločni obliki, da je bilo že vse prepričano, da se uvede 2 letna služba. Zdaj pa se poroča nakrat, da je pričela vlada glede te zadeve zopet — z glavo kimati. To je pač čudno. Poslanci, na dan! Ne pustite se za nos vleči!

Galicija je sicer avstrijska kronovina, ali človeku se dozdeva, da leži nekje v Aziji. Strastni boj med Poljaki in Rusini je osvetil šele pred kratkem umor namestnika Potockega. Te dni je razpravljala državna zbornica o galiških razmerah in je prišlo do hudih spopadov med poslanci. Slučajno je prišlo ravno v tem času v zbornico poročilo o krvavem dogodku. V Černihovu namreč so prišli orožniki in hoteli aretirati nekega dečka, ki je baje ribe kradel. Rusinski kmetje so se zbrali in prišlo je do boja med njimi in žandarji. Končno so orožniki streljali in ubili 6 oseb na mestu; 4 kmetov pa je ranjenih na prizadetih mestih. Tudi v tem času je prišla ta novica v državni zbor, je bilo vse razburjeno. Poljski in rusinski poslanci bi se kmalu stepili. Poljak Dzieduciszki je padel v omedlevico. Skrajni čas bi pač bil, da naredi vlada v Galiciji red.

Angleški kralj Edvard odpotoval bode s svojo soprogo v kratkem v Petersburg, da obišče ruskega carja.

Dopisi.

Iz sv. Martina pod Vurmbergom. Dragi „Stajerc“! Sprejmi tudi od nas sledeče besedice, da si ne bodo sosedne fare iz nas norca delale, da smo zaspanci, ko take ljudi ne damo skoz „Stajercevo“ krtačo osnažiti. Dne 17. februarja t. l. je šla nevesta Marija Pihler iz Ciglenc k poroki; ko se je približala cerkvi, šla ji je neka množica belo oblečenih devic, z venci na glavah, nasproti pa še z blagoslovljeno bandero.

koliko prekoračijo; otroci pa morajo biti vsaki čas popolnoma trezni; in k temu največ pomaga lastni dobri izgled. Otrokom žganje dajati, je naravnost zločin. Pri mladih psih in drugih živalih se je dokazalo, koliko škode provzroči alkohol telesnemu razvijanju in otrok, ki dobi že v zibiki od nespametne matere žganje, da ložje zaspi, zaostane telesno in duševno; te vrste otroci so večkrat topoumni in delajo učiteljem vedno preglavice. Zato nespametno ravnanje z otroki tisti, ki jim ob slovesnih prilikah, kakor ob godovih, praznikih, pri šolskih vesellicah in izletih ponujajo vina, piva ali likerja in jim s tem hočejo delati veselje. Otrokom se seveda valed tega zde take pijače silno imenitne, kar v resnici niso; kajti za vsaki dan so predrage in prenevarne, za razveseljevanje nepotrebne.

Pameten človek ne išče sreče in zadovoljnosti v kozarcu; saj se najde na svetu še dosti boljšega in plemenitejšega, kar more človeško srce razveseliti, svojih skrbi ne potaplja v vinu in brozgi, ampak se raje resnobno in odločno bori zoper nje.

Popolno zdržnost pospešuje zlasti mladini

Torej svetuj nam Ti predragi list, ali je to brez greha, da si podstopijo take device, ki so le v „Marijino družbo“ zapisane, častijo pa le bolj hlače, rabiti cerkveno orodje? Kadar so kakšni prazniki, da pride kakšni vojak na dopust, mu pa že nasproti letijo in se cele noči zabavljajo. Seveda so to le nektare. In te naj bojo v „Marijini družbi“? Te se podstopijo pod blagoslovljeno bandero? Nekdaj pa te „Marijine družbe“ ni bilo, pa smo bolj pošteno živeli in smo imeli obilni blagoslov pri vseh rečeh. Kako pa hočemo zdaj kaj dobiti od Boga in Marije, ker ga ljudstvo le na videz časti, v srcu pa ne! Kdo je pa tega kriv, da se je bandera nesla iz cerkve za to nevestico? Ta sprejem je bil dovoljen zato, ker oče te nevestice, majhni Pihlerček, vedno prepeva na koru ob nedeljah kakor grilek v vinogradu, samo ker ga nihče ne sliši, ko je premajhen; drugič pa zaradi tega, ker pogosto farovž obiskuje in tamkaj blagoslovljeno roko kušuje. Zaradi tega se je to njegovi hčerki dovolilo. Pravica bodi za vse enaka! Več faranov.

Sv. Janž dr. p. Jaz imam dragi mi „Stajerc“, tu trgovino. Prišle so k meni dekleta od 15. do 18. leta starosti in me prosile, naj jih učim nemški, ter jih tudi učim najpopred nemški moliti ter tudi nekaj govoriti, to pa brez vse plače zastonj. Prišle so tudi šolarice po nedeljah poslušati. Popisali pa so danes g. kaplan vse velika in mala dekleta v šoli in zabranili, da ne ena ne sme več blizo moje hiše. Jaz bom vidla, kak bom kaznovana za to, so se zagrozili. Ja preljuba moja dekleta, še moliti ne bote smele nemški, še manj pa govoriti! Gospod kaplan ne pustijo... Pa le pridite, katera hoče znati, učila vas bom zastonj in ni treba nobeni nič plačati!

Sv. Barbara v Haložah! Na dopis v št. 16. t. l. od hrvaške meje, kjer se čita o g. župniku Vogrinu, Vas prašamo farani: zakaj pa ne dokažete raz kanceljna, da Vas je neka gospa opraskala, zakaj ne dokažete, da ste se isprehajali v spremstvu lepe deklice po hrvaških gozdih, zakaj ne dokažete svojega angelskega opazovanja pri kopanju deklet po Vašem respektinu, in zopet... št. 17. od dne 26. aprila, kjer ni nikjer citati kakor ste vi lažnivo poročali faranom, da je dopisnik iste številke omenil od razpela na križu. Vi se sklicujete na cerkvene predpise, mi pa Vas prašamo, ali so rajni škof Slomšek, Stepičnik in sedanji škof Napotnik, in vai župniki kot Vaši predniki delovali proti cerkvenim predpisom od leta 1847? Tedaj pač morajo za svojo zanemarjenost strašne kazni trpeti v peklenem brezdanu. Ali je to lepo od Vas, da pripravite osebe do prekiica, medtem ko se da za gotovo dokazati Vaše delovanje? Rekli ste da niste prosili načelnika krajnega šolskega sveta za stanovanje, medtem ko mi lahko isto s pričami dokažemo; ali je to za Vas lepo da Vam v zakristiji organist svojega lastnega očeta pretapa? Mogoče ste radi tega zabranili vhod v zakristijo drugim faranom, radi tega tudi ne vzamete svojo staro mater k sebi, ker se bojite, da bi Vas svarila pred lepo Líziko, katera se je izrazila, da ložje gleda

veselje do učenja in do dela, daje telesu moč in obvaruje nravnih pregreškov, ki so dandanes največkrat posledice razuzdanega življenja.

Upoštevati moramo tudi važnost zmerne življenja z ozirom na gospodarsko stališče, kakor tudi z ozirom na občni blagor domovine in narodov.

Mladega človeka izpostavljati nevarnostim, o katerih je znanstveno dokazano, da so resne in sploh večje, kakor bi si kdo mislil, to bi bilo le tedaj opravičeno, ako bi bilo neznatno uživanje alkohola neobhodno potrebno — ali saj v kakem drugem oziru toliko koristno, da bi se izplačalo, se izpostavljati toliki škodi.

Izkušnje milijonov zdravih in krepkih abstinentov, posebno takih, ki že od mladosti trezno živijo, katerih pa je dandanes seveda še malo, pa nam dokazujejo ravno nasprotno, temu ugovarja tudi dolga vrsta izvedenih in omikanih mož, kakor Bunge, Forel, Kraepelin, Gruber in mnogo drugih učenjakov med omikanimi narodi.

Iz vsega tega sledi, kako resen in nujno potreben je opomin: „Čuvajte deco opojnih pijač!“

Dr. Gustav Rösler, mestni zdravnik.

vraga, kakor zamazanega Haložana; mogoče je s tem mislila Vogrina, s katerim se tako lepo razumeta. Pozivljemo Vas, da se poslužite sedaj par. 19. tisk. zak. Več prihodnjič. Opazovalec.

Imeno pri Podčetrtku. V naši občini so ustanovili „Izobraževalno družbo“. Pa posledki tega dela so se kmalu pokazali. Kratko po otvoritvi te družbe je pokazal nek mlečnozobni poba, da je član te bolj prav „Neizobraževalne družbe“. Zabavljaj je proti ljudem, ki ljubijo nemški jezik in radi občujejo v tem jeziku na javen način, da so bili primorani nekateri gostje zapustiti gostilno, ker drugače bi bilo lahko prišlo še do spopadov. In še drugih enakih rečij se dogaja. Bati se je, da se te „garje“ ne prenese med druge ude, dosedaj še mirne imlanske fantje. Kolone pozna glavne zastopnike te imenove družbe, in „Leibgarde“ izza časa zadnje volitve poslanca Korošca, ki so stali njemu vedno za hrbtom na „piketu“ ter ga nazivali batin v Olimju in Sv. Petru. Udje te „Leibgarde“ se sami imenujejo „velike fare v občini“ in so ti-le gospodi: krčmar Pajk, županovič Počivavšek in znani Blauwagner. Ta trojica kar strepeče, če sliši nemško besedo in z nikomur nočejo nemški občevati. Nekaj v dokaz! Na krčmi gospoda Pajka je visel šild za trafiko s samo slovenskim napisom in prepričen z barvami belo, modro in rdeče. Potniko — zahtevajočim v nemškem jeziku duhana, je pokazal na šild, češ, nočem govoriti nemški. Toliko je hotel razumeti, da je dal za denarce duhana in pijače. Dobil je ukaz napraviti dati na šild tudi nemški napis, kar pa ni hotel storiti. Pride finančni stražmojster, moral je tablo — šild raz zida vreči, trafiko pa opustiti. Vprašamo Vas, kje ste si pridobili Vi Vaše ti-sočake, kakor pri nemškem grofu svoj čas v mastni službi? Tedaj Vam je nemški jezik dobro služil, a sedaj ga zametujete. Pa še „Marijino družbo“ hočejo ustanoviti. Omlanska dekleta bodo prisegla zvestobo in postale „Marijine hčerke“. Hm! Kakor pri otvoritvi mi rečemo „Neizobražene družbe“ sta bila „velikim glavam“ v pomoč gospoda iz Podčetrтка župnik in nadučitelj, bodeta gotovo tudi za to družbo „Marijino“... napravila... zato potrebna vzorca. Prihajtelji „Stajerca“ in nemškega jezika imlanske občine, vstrajajte tako naprej in pustite gonjo hujskačev, ker slab „likof“ bodo obhajali sami. Imlančan.

Bukovci pri Ptui. Resnično je bil požar 15. majnika, kateri je naredil strašno veliko škodo; ali napravil bi še veliko več in lahko bi bila cela vas v ognju, ako ne bi prihiteli požarniki iz Stojnic s svojo prav izvrstno brizgalnico in se lotili dela v najbolj nevarnem delu pogorišča, kjer je bila že taka sila na strehah, da so se ljudje opekli. Lepa hvala se vam izreka! Hvala pa tudi ptujskim požarnikom in g. Joh. Staudte, da so prodali za tako malo ceno tako izvrstno brizgalnico občini Stojnce, da more tudi sosedom priti na pomoč. Bukovci, ne bi tudi mi imeli kaj takega?!

Sv. Marko niže Ptuija. V petek dne 15. maja ob 2. uri je pri nas že 4. krat grozen ogenj divjal. V obč. Bukovski pogorelo je 8 posestnikom vse do tal, pa ko ne bi bili pridni možje z brizgalnicami prileteli na pomoč, bila bi cela vas uničena; prišli so iz Dornave, Možganc, Stojnic in Novevasi s svojimi špricami ter pridno rešili ostala poslopja. Oj joj, kako godranje je bilo pa tistokrat v naši občini Bukovski zavolje brizgalnice, katero ustanovlja Bukoska leta in leta; samo ko bi jim tako kedo podaril tedaj bi jo še imeli, drugače pa eni pravijo: zavoljo mene če je ali ni! Oh zakaj imamo toliko močnih posestnikov in izurjenih mož kakor se računajo, ko imajo kakšen pogovor; kjer pa je potrebno kaj doseči, tam pa nobeni ne zna konca ni kraja. Treba je pač složnosti v naši občini, potem pa vse dosežemo, kar zahtevamo, samo po pravih potih moramo postopati. Ako bi bili v slogi, bi že davno imeli gasilno društvo. Je pač žalostno, samo če človek oko potisne ga že mrzi. Če ne bote boljše postopali, kakor dosedaj, Vam hočemo vse natanko očitati, da ne bodo ljudje okoli govorili da smo zaspani Bukovčani. Ne dajte se zapeljavati v osebno sovraštvo! Stopite na noge in storite, kar najboljšo, da bojo rekli: pogledjte zdaj Bukovčane, kako so se pridno složili!

Rogaška Slatina. Sezijiški pričetek, pospeševan po toplem, krasnem vremenu, privabil je letos že mnogo gostov in izletnikov tu-sem. Preteklo nedeljo je bil graški avtomobilski klub par prijetnih uric v našem kopališču. Ponedlek 18. t. m. prišel je deželni glavar Edmund grof Attems z deželnim odbornikom M. Stallner, da si ogledata napredek zgradbe novih vrelcev; bila sta zelo zadovoljna. Prijetno presenečenje za došle goste je nova elektrarna, ki ima namen, razsvetliti veliki, krasni salon ter logirne hiše savoda. Povsod se pridno deluje, da se naredi gostom tukajšno bivanje čimbolj prijetno.

Iz okolice Mozirja. Ljubi „Štajerc“, znano je, koliko moraš prestat od prvaških klerikalcev, kateri imajo pri nas občinsko komando v roki. Kdor je Tvoj naročnik ali pa Te bere, ga že napadajo kot največjega falota, pa čeprav je najboljši poštenjak. Ako ima le „Štajerca“ v roki, potem je že „bacek“ in „šnopsar“. Kakšno gospodarstvo pa imajo v občini, dokazuje dejstvo, da so lani 4. februarja kar 3 zakotnim gostilničarjem dovolili točiti žganje na drobno. To menda zato, da ga sami lahko dobijo in ne trpijo žeje. Koliko se dandanes pametni moške trudi, da bi preobilo uživanje šnopsa zatrli. Pri nas pa to podpirajo. V naši občini imamo celo neko gostilno, v kateri se na eno koncesijo na dveh krajih toči šnops na drobno; na eni v trgovini, na drugi strani v gostilni, vse pod eno streho. V tej gostilni imajo vsako nedeljo (pa tudi v ponedlek) muziko s plesom in to baje brez licence. Županstvo se zato ne zmeni. Kakšni red je to, naj si možaki pomislijo, ki sedijo v občinskem zastopu.

Derviš pri Št. Petru na medv. selu. Dragi nam „Štajerc“, nisi še prinesel nobenih novic od nas, ki stanujemo na gričku med najlepšimi vinogradi. Ti ne veš, kako prijazen je naš kraj v spomladi, ko vsaka stvar obzeleni in vsako drevesce prav lepo cveti. Če pa pogledamo mi letos v vinograd zelen, se nam srce razveseli, ker na treju grozdja prav obilo visi. Mi upamo, če nam še ljubi Bog kakšne ujme ne pošlje, da bomo imeli v jeseni takšno branje, kakor ga že mnogo let ni bilo. Ali žali Bog, pri nas kaj rada toča pobije in nas je do zdaj vsako leto prav redno obiskala. Pred par leti se je tukaj pri nas proti hudi uri streljalo in nismo imeli nič toče. Iz tega smo razvideli, da to streljanje ni brez pomena; na enkrat nam je pa c. kr. okr. glavarstvo potom orožnikov to streljanje prepovedalo; potem nam je toča vsako leto pobila. Lansko leto smo pa zopet vložili prošnjo na glavarstvo, naj nam vendar zopet dovoli streljati in je tudi naši prošnji ustreglo, nakar se bode letos zopet streljalo. Da bi se pa smodnik na občinske stroške kupil, tega nam pa občina ni dovolila, akoravno druge občine to skrb prevzamejo, zato smo pa vso skrb tukajšni posestniki prevzeli. Za ta trud se imamo posebno zahvaliti spoštovanim Tomažu Plevnik, Francu Mestinske in Šimonu Strašek. Zahvalimo se tem potom tudi vsem tistim, ki so za smodnik darovali. Sušo imamo pri nas silno veliko, krme bode letos prav malo, pa da bi nas vsaj še s točo ne kaznoval tisti, ki kraljuje nad zvezdami, da bi nam ne bilo treba Korošca za podporo prositi. . .

Posestniki iz Derviš.

Borovlje na Koroškem. (Gozdna ljudska veselica). Dne 8. junija (binkoštni ponedlek) popoldne priredi občina Borovlje v gozdu poleg streljšča veliko ljudsko veselico, katere čisti dobiček je namenjen novemu otroškemu vrtcu. Na veselicnem travniku se bode razvilo življenje, kakor ga še cela Rožna dolina ni videla. Igrala bode cela godba iz Celovca, pevška društva bodo pela, predstavljali se bodo telovadci, uredilo kegljišče ter postavilo „majbaum“ z raznimi predmeti, m. njimi tudi 1 pravo rem. uro, da pokažejo dečki svojo spretnost v plezanju. Šolski deci bodejo dobroščne matere stregli pod nadzorstvom učiteljev. Več krčmarjev postavilo bode barake, v katerih se bode prodajalo izborno pivo. V celih prodajale bodejo gospe in dekleta jedila ter vino. G. Tschauko „der deutsche Peter“ bode dal tudi dobro domačo žganjico. Obisk veselice bode gotovo velik. Ker se vrši v binkoštnih glavni zbor nemške šolske družbe v Celovcu, povabil je g. boroveljski župan goste na veselico. Kajti šolska družba je dala za otroški vrt

4 000 K. Odkar obstoji ta prekornostna družba, dala je za koroške šole že gotovih 260 000 K in knjig ter učnih sredstev dovolj, katere bi morali drugače kmetje plačati. Naša dolžnost je tedaj, da sprejmemo člane te družbe prisrčno. Prebivalstvo celega okraja naj se mnogoštevilno udeleži. Da bi bilo le krasno vreme! Potem bode veselica uspela in napravila dovolj dobička za otroški vrtec ter bode našim gostom dopadla!

Iz Ljubelske doline. (Loiblal). Volilci! Blža se že vendar enkrat toliko zaželjena občinska volitev za Slov. Plajberg, kamor spadamo tudi mi Brodjani, — kmetje sotrpini, koga bomo li volili? Gotovo može, o katerih značajnosti in poštenosti smo se že prepričali. Take može pa voli le naša napredna stranka, katera je gotovo najboljša za sedanjega kmeta. Za prvi razred smo brez skrbi, ta je naš, več skrbi pa nam dela drugi. Ah, ko bi le vsi volilci volili po svojem prepričanju! Vem, da je dobra večina volilcev naprednega prepričanja, pa iz strahu ne volijo z nami. Kmetje, vržite od sebe ta strah, ki vam je že toliko bil v vašo škodo! Ne vrjemite tudi „modrosti“ nekaterih „klerikalnih“ kalinov, ki vam govorijo in vas učijo o pomenu volitve; pri volitvi se namreč ne gre za „špraho“ kakor oni učijo, ampak za blagostanje občine; kmetje, združimo se in ne trpimo več take komande ki je bila doslej. Pričakujemo, da bo vsak kmet storil svojo dolžnost! Napredni kmet.

Boj proti gosenicam.

(Naznanilo dež. sadj. in vinogr. šole v Mariboru.)

Iz raznih krajev dežele prihajajo vesti o hudem nastopanju gosenic v sadonosnikih. Zato priporočamo najizdatnejši boj proti temu škodljivcu. Gre se večidel za sledeče vrste gosenic:

1. Glogov belin (Baumweissling). Gosenice izgledajo sivo ali svetlo rujavo, imajo malo les in žrejo listje z vsem popolnoma. Zdaj v tem času so gosenice že zrastle in so se deloma že zabubale ali pa bodejo to kmalu storile. Bube so svetlo rumene s črnimi pikami, visijo v vejah sadnega drevja in grmovja in naj se nabirajo ter uničujejo, predno prične beli metulj v juniju zopet jajca leči, iz katerih pridejo že v teku poletja male, krepke gosenice. Te zadnje škodujejo do pozne jeseni, v katerem času si napravijo iz listja zimsko gnezdo. Ta gnezda gosenic so lahko vidna in naj bi se po zimi pridno porezala, nabirala in sežgala. Kdor je to v lanskim zimi zanemaril, trpel bode zdaj vsled tega škodljivca.

2. Zlatoritka (Goldafter) Gosenice so temno-sivo-runjave in imajo dva rdeča trakova na hrbtu. Škoda in življenje sta istotaka. Tudi te gosenice bodejo kmalu izraščene in se zabubale, tako da se bode lahko bube nabirale. Gosenična gnezda i te vrste naj se po zimi nabirajo in sežiga.

3. Prstenčar (Ringelspinner). Pisane gosenice so posebno požrešne. Drevje, ki je že oglodano, zapuščajo hitro in grejo na sosedno ter pričenjajo listje uničevati. Ta vrsta gosenic je letos menda najbolj razširjena. Nabirajo se zdaj po noči v kotih vejevja v velikih družbah, kjer se jih rano v jutro lahko preseneči ter s cunjami zmučka.

Drevje, katerega nadleguje ta škodljivec, naj se zdaj škropi s tekočino, ki obstoji iz 1 kile tobačnega ekstrakta (dobiš v trafikah) in 1 kile šmirčaje v 100 litrih vode. Ker zamorejo gosenice od drevesa do drevesa potovati, je treba zelo paziti in tudi škropljenje ponavljati.

Strokovni učitelj Brüders.

Novice.

Polom za polomom.

Kakor nalezljiva bolezen se razširjajo gospodarski polomi v prvaškem taboru. Zadnjič smo poročali šele o poneverjenju v občini Polance pri Polensaku. Danes pa smo zopet prisiljeni, povedati javnosti slični slučaj. Poroča se nam namreč sledeče:

Polom za polomom v prvaško klerikalni stranki! Preiskava proti sedlarju in bivšemu blagajniku okrajne bolniške blagajne v Ljutomeru Martinu Karba še ni končana, ker se vsak dan o novih sleparjih izve. In že zopet čujemo o no-

vih enakih nerednostih pri cerkvenemu ključarju in upravitelju Jagrovitcheve štipendije, bivšemu krčmarju, hišnemu posestniku Janezu Vavpotič v Ljutomeru. Ta seveda do srca črni prvaški klerikalec Vavpotič je izvedel, da se njegovemu računstvu več dosti ne vrnje. Zato je oddal vse svoje posestvo sinu. Ob tej priložnosti izkazalo se je tudi, da manjka v blagajni cerkveno-konkurenčnega odbora in v Jagrovitchevi oporoki svota več tisoč ev kron. Vavpotič je baje svojemu sinu tudi naročil, da mora odboru 5.000 kron „izginjenega“ denarja povrniti. Ali izvedeli smo, da jo ta svota še veliko premajhna, ker je primanjkljaj v blagajni veliko večji. Zdaj se preiskuje račune. Upamo, da se zdaj ne bode imelo „obzire“ in da bode pravica obveljala. Vavpotiča starejšega je treba na odgovornost klicati in strogo kaznovati. Kajti drugače se bode na spodnjem Štajerskem vedno bolj kradlo! Karba in Vavpotič sta seveda dva enakovredna klerikalna prijatelja, ki sta se s posebno vnemo borila proti naprednjstvu. Baje pa smrdi tudi še na nekem tretjem mestu in pride tudi tam kmalu do poloma. Ja, prvaški mogotci gospodarijo prav imenitno. Naravno, da so jim pri temu „gospodarjenju“ poštene nemški uradniki na poti in jim je vsled tega dr. Benko Ovenkanič odstranjenje vseh nemških uradnikov iz Ljutomera obljubil. . .

Tako se glasi poročilo! Iz tega je razvidno, da je izginilo iz cerkveno-konkurenčne blagajne najmanj 5.000 K, katere ima blagajnik Vavpotič na vesti. Radovedni smo, je-li bode tudi zdaj dr. Benkovič v državni zbornici „interpeliral“! Radovedni smo, je-li bode oblast tudi zdaj tako dolgo čakala, da se kaznuje tatove! Radovedni smo končno, kedaj se bodejo vse te prvaške tatvine in sleparije nehale in kaj bode prvaško časopisje o njih povedalo!

Figa-možje! Lansko leto se je sklenila nova vinska postava. Naprednjaki smo bili odločno proti tej za vinogradnike nevarni in škodljivi postavi. Vrli poslanec H. Wastian je tudi proti postavi nastopal. Ali zamanj! Klerikalci so imeli večino in postava je bila z vsemi svojimi napakami sklenjena. Korošec je to postavo navdušeno hvalil, njegovi privrženci so to istotako storili in „Fihpos“ se je prepiral z vsem svetom, da je ta postava dobra. . . . To je bilo lani. Pred par dnevi pa je govoril Korošec v državni zbornici in imenoval to postavo „čudoviti vinski zakon, ki smo ga lani v taki naglici sklenili.“ Tu se pač že vse neha! Lansko leto se je Korošec za to postavo pretepeval, letos pa pravi sam, da je kozla ustrelil. Ali vas ni nič sram, vi hinavci?

Na lim so šli! Glasom stenografičnega zapisnika je dejal poslanec kaplan dr. Korošec v svojem zadnjem govoru v državni zbornici dobesedno sledeče: „— Naši volilci se zaganjajo v nas, da jim razložimo, ali nismo šli morda vladi na lim, ko smo glasovali za nagodbo.“ . . . In takoj po tej izpovedi voditelja črnuhov je zaklical nemški poslanec Malik: „Meni se pa zdi, da ste šli na lim, gospod koleza!“ — Tudi nam se to zdi! Avstro-ograka nagodba vzame avstrijskemu narodu vsako leto 30 milijonov iz žepa in jih vrže v nenasitno madžaronsko žrelo. Za to nagodbo je glasoval i kaplan dr. Korošec in z njim vsi drugi slovenski klerikalni poslanci. Zdaj pa izjavlja sam dr. Korošec, da je šel mačehi vladi na lim, da smo imeli torej mi prav, ko smo njemu in njegovim tovarišem očitali izdajalstvo ljudstva. . . . Na lim so šli vladi, ti — črni srakoperji! Nam se pa zdi, da je to le mlačnati izgovor. Klerikalni poslanci so prav dobro vedeli, da je avstro-ograka nagodba za ljudstvo škodljiva. Prav dobro so vedeli, da so vse vladine obljube le med okoli ust, le — obljube! Klerikalci niso šli vladi na lim, to ni res! Oni so se vedoma prodali vladi na komando Luegerjevo samo zato, da sta smela dva zagrižena klerikalca obleči ministerski frak! „Na lim“ gre lahko i poštene človek, — politični lopovi se pa — prodajo!

Iz Spodnje-Štajerskega.

Kdo ima prav? V državni zbornici je dejal klerikalni poslanec dr. Korošec sledeče: „— V naših vinogradih je neobhodno potrebno, da omogočimo promet z novimi cestami.“ — Dobro!

Z drugimi besedami povedano: več cest v naše vinorodne pokrajine! Pred kratkim šele pa je hofrat Ploj rogovilil, češ da se dela preveč cest, ki so le posameznikom v korist. Kdo ima torej prav, Ploj ali Korošec, Miroslav ali Tonče, hofrat ali kaplan? Kdo govori resnico in kdo laže? Zdi se nam, da obadva nista posebna prijatelja resnice! V korist posameznikov se v naprednih okrajih ni nobene ceste zidalo. Sicer so pa ravno prvaki obeh barv vedno pisali in kričali proti zgradbi novih cest. Oni so vedno lagali, da se dela ceste za meščane. To je pač nepošteno do skrajnosti: doma so ti „možje“ proti novim cestam, na Dunaju pa za nove ceste... Komedijsanti!

„Fihpos“ in požarniki. Mariborski „Fihpos“ trdi vedno, da je glasilo „kmetske zveze“, torej list za kmete. Kadar čitamo te lažnive trditve mariborskega jezuvita, se pač spominjamo na vsa obrekovanja, vsa sumničenja, zavijanja, s katerim škoduje politično farštvo ravno kmetškemu ljudstvu. Le en slučaj naj zopet navedemo! Požarne brambe so vendar prepotrebna uredba za kmetško ljudstvo. Kolikokrat se zgodi nesreča, da zanese slučaj iskre v streho in da pride morda cela vas v najhujšo nevarnost. Kadar je rdeči petelin na strehi, takrat se neha vsaka politika, v ako nasprotje, — takrat je treba delati in pomagati. Ko bi imeli črnuhi torej le malo zmislja za ljubezen do bližnjega, za pravo krščanstvo, — biti bi morali najboljši zagovorniki prepotrebnih požarnih bram. Požarniki žrtvujejo svoj prosti čas, svoj denar, svoje zdravje in dostikrat i svoje življenje za ta posel, od katerega nimajo niti trohice dobička. In mesto da bi jih vsakdo spoštoval, da bi se priznalo njih požrtvovalnost, — jih gotovi od Boga in sveta zapuščeni individuji še psujejo in zasramujejo. V „Fihposu“ smo čitali pred nedeljskim okrajnim sestankom predrzne psovke, ki jih je moral spisati le kak duševno in moralčno bankerotni individij. Požarniki se neveda ne brigajo zato, ako oblaja psiček njih vozovo; ne jezijo se, ako pljuje ta ali oni žegnani ali nežegnani smrkevec na njih delo. Vendar pa je značilno za list spodnještajerskega duhovništva, da napada — požarnike. Seveda, tudi tega smo že navajeni! Saj smo vendar že na Spodnjem Štajerskem (v Hajdini) doživeli, da župnik ni hotel dati ključa, da bi se njegov vodnjak odprl in nastali požar pogasil. Saj so se od zapeljanih farških zločincev že požarne cevi prerezale. Saj so farški podrepniki že požarnike napadali in psovali in jim grozili... „Fihpos“, tvoje „krščanstvo“ in sploh „krščanstvo“ politikujočega farštva ni vredno počenega groša!

Sestanek požarnikov ptujskega okraja se je vršil preteklo nedeljo popoldne v Cirkovcih. Udeležilo se ga je jako veliko požarnikov iz Ptuj (30), Ormuža, Ljutomer, sv. Janža dr. p., sv. Trojice itd. Vsa občina je stala v znamenju požarnih bram, povsod se je vidilo lepe uniforme vrlih mož. Domača cirkovska požarna bramba je pričela svoje vaje s prav lepimi uspehi. Izorno so uspele vaje pri brizgalni. Istotako smo se kar čudili imenitno uspelemu taktičnemu manevru. Brizgalnica (tip „Samassa“) je bila izvenredno hitro na lici mesta in deluje prav dobro. Lahko se trdi, da je cirkovska požarna bramba z vrlim svojim zapovednikom g. Kaiserjem povoljno izobražena in da stori vse, kar je v danih razmerah mogoče. Čast požarnikom! Po vaji se je izvršila pod predsedstvom okrajnega načelnika g. Johana Stendte seja z navadnim dnevnim redom. Bili so izvoljeni tudi zastopniki za zbor v Leoben. Ko je bila seja končana, pričel se je zabavni del priredbe. V obeh gostilnah so se požarniki prav izorno zabavali in med petjem ter navdušenimi govori so hitro minule urice veselja. Brez da bi se le enkrat kalil mir ali da bi se zgodila kakšna nepriлика, končala se je priredba v bratovskem sporazumljenju. Z živahnimi „Heil“-in „živio“-klici so se odpeljali požarniki in vsi so imeli v veselih srcih prepričanje, da združuje zveste požarnike ednaka misel, ki jo izraža nemško geslo tako izorno: Gott zur Ehr', dem Nächsten zur Wehr!

Prihodnji sestanek požarnikov ptujskega okraja se vrši v jeseni v sv. Janžu dr. p. Upamo, da bode i ta sestanek povečal prijateljstvo in okrepčal bratsko ljubezen požarnikov.

Kaplan Melhijor Sorko je človek, s katerim se prav neradi pečamo. Ni čuda, — ako vidiš kako na stezi, se ji ogiblješ ali pa ji stopiš s peto na glavo. In kaplanče Melhijor v Cirkovcu je podobentaki kačici. Sto proti eni gremo staviti, da ima tudi dvojni jezik. Samo to je dobro, da strup kaplančeta Sorkota ni nevaren. Zakaj torej pišemo o temu blagoslovljenemu tonzurancu, za katerega se tudi v Cirkovcih razven par starih klepetulj in par tercijsk v hlačah nikdo ne briga? Zato, ker je Melhijor do skrajnosti predrzen, v kljub temu da ima dovolj masla na glavi. Njegova preteklost gotovo ni najlepša. Kmetje v njegovi prejšni fari se še gotovo spominjajo krvavih grošev, ki so jih morali plačati valed brezvestnega poloma v Sorkotovem „konzumu“. Kaplana Sorkota imajo danes za bogatega in možicelj se sam baha s svojim cvenkom. Ali vprašamo te, fantič, ali si dotičnim kmetom že povrnil denarje, ki so jih morali vbogi vrage zaradi tvoje brezvestne neumnosti plačati? Ti „konzumar“ v kuti, na to nam odgovori! In sploh se čudimo, da ne plača Sorko svoje dolgove, ako ima že toliko denarja. Zakaj ga mora šele sodnija prisiliti, da plača svoje stanovanje? Ali je to — duhovnik?! Kaplan Melhijor Sorko je proti sestanku požarnikov ptujskega okraja v Cirkovcih grozovito agitiral. Ljudje nam pripovedujejo, da je odgovarjal krčmarje, da ne smejo sprejeti požarnike. Cirkovskim požarnikom je baje obljuboval po 10 K, ako se ne udeležijo vaje. In končno je baje tudi nekemu mladeniču dal 3 K, da bi ta z gnojem onesnažil prostor za vaje. Vprašamo te kaplan, ali so te govorice resnične? Ako so, potem vprašamo le cerkveno oblast, je-li se strinja tako postopanje prenapetega fanatika z vzvišenim poklicom duhovnika? Sicer ni vjel Sorko nobenega kalina; ljudstvo v Cirkovcih je veliko prepametno, da bi sedlo na limanice takih črnosuknežev. Nasprotno: ljudstvo je do skrajnosti razburjeno nad Sorkotovim postopanjem! V interesu vere same bi bilo, da bi se take „duhovnike“ odstranilo. Kajti kako more ostati ljudstvo verno, ako vidi, da postajajo učitelji vere navadni politični hujkači!

Kaplanu Jakocu Rahuza v sv. Barbari v Haložah. Podpisani Vas vprašam: Ali ste res tako duševno zaostali, da sploh ne veste kaj delate, ali pa hočete zabitost le markirati, da bi Vaše kozle ne popisovali? Eno ali drugo velja! Dobil sem že več parfimiranih dopisnic od Vas in čeprav nimam korajže, da bi se podpisali, poznam vendar Vašo pisavo. Smrkolini in faloti imajo navado, napadati človeka v nepodpisanih pismih. Ali se Vi k tej vrsti ljudi štejete? Kako si upate potem duhovniško vlogo igrati in z Vašimi nečednimi prati živiga B ga prijeti? Ali ne čutite, da ste valed svojega pobalinskega postopanja največja sramota za ves duhovniški stan? Vi bi ne zaslužili drugega nego par klofut, da bi si svoj predrzni jezik sami pregrizli! Morda Vam pa daje župnik preveč svojega dobrega vina, da uganjate v pijanosti svoje neumnosti! Sicer pa nikar ne mislite, da se čez Vas jezim. Jaz in z mano pretežna večina Vaših faranov smo si že davno napravili sodbo o Vaši malenkostni osebi. Obžalujemo le, da se duhovništvo ne otrese takih eksemplarjev, kakor ste Vi. Le pošiljajte svoje „duhovite“ razglednice. Denar za poštnino dobivate itak od svojih faranov! Vašim „šalam“ se pa danes niti tista dekleta ne smeji, za katerim ste čez potoke skakali, ko so se v Erini obleki kopale... Tako, fant! Linhart Karl, urednik „Štajerca“.

Zamazani Haložani. Znana Lizka župnika Vogrina, haložanskega kneza v sv. Barbari v Haložah, je izjavila, da „vidi raje vrage nego zamazane Haložane“. Dobro! Haložani, zapomnite si, kako vas ceni farovška gospoda. Upamo, da prebivalci barbarskega farovža tudi po bernjo ne bodo hodili med „zamazane Haložane“. Naj grejo raje fehtariti le — vragu!

V sv. Barbari v Haložah se nahaja neki falot, ki zlorablja hišne priimke poštenih mož v svoje umazane namene. Morda dobimo tega falota, ki nas nadleguje z napadi poštenih kmetov in potem ga privlečemo za ušesa pred sodnijo...

Žalostne vesti iz Brežic. Brežiško prvaštvo joka slane solzice, debele kot hrvaške češplje. Te dni je bil namreč neki črni poštenjak, znani

Francelj Agrež, sollicitator dr. Benko-Cvenkanica zaradi prestopka po § 487 k. z. obsojen na 14 dni zapora z 2 postoma. Zapeljal je kmetske občinske predstojnike k zlorabi uradnega pečata in bodemo o celi zadevi še natančneje poročali. Možicelj je namreč vložil priziv, ki mu pa ne bode dosti pomagal. Benkovič je globoko užaljen in nosi baje črni flor na klobuku. Pa to še ni dovolj žalostnih novic iz Brežic. Ravno kar se nam poroča, da so zaprli še enega prvaškega tička. Svoj čas se je v prvaški „Straži“ trgovca J. Boccio vedno priporočalo. No, vso to priporočanje možu ni pomagalo, kajti odpeljali so ga v — luknjo. O ti smola brežiškega prvaštva!

„Narodni dom“ v Konjicah je postal menda zbirališče pretepačev. Te dni je pisar Klemenčič tam pil in se opijanil. V pijanosti je pričel hujkati nekaj kmetskih fantov, ki so ga zato hudo pretepli in težko ranili. Krčmar „narodnega doma“ pa je mirno gledal, ko je pokalo po Klemenčičevi grbi... Živio!

„Narodna stranka“, Zurman, adijo! Iz sv. Križa tik Slatine se poroča, da je bila tam občinska volitev. Zmagali so klerikalci. Zanimiva je stvar zato, ker je propadel tudi Vinko Žurman, duša „narodne stranke“ v Rogoškem okraju. Kakor znano, je kandidiral Vinko Žurman tudi za državni zbor. Ta „kmetski pisac“ ali „pisarski kmet“, ki nima ravno najčistejše preteklosti v politiki, je vodil boj proti naprednjakom z neverjetno brezobzirnostjo. Zdaj je mož sam politično mrtev. Žalostno je to za njega, še bolj žalostno pa za „narodno stranko“. Ta laži-napredna stranka celjskih dohtarjev je dokazala tekom enega leta, da je nezmožna. Korumpirala se je z ljudmi à la Žurman in Rš in zato zdaj propada. Adijo!

Iz Podsrede se nam poroča: Dne 14. maja je pač bil udepolni dan za Koprivniškega kaplana g. Grila, ker so ga obiskale njegove — prijateljice iz Bizelskega. Gotovo ena izmed teh inteligentnih dam mora biti v „Marijinem društvu“, kajti drugače bi gotovo ne hodile za njim in bi se g. kaplan ne oklepal tako njenih nežnih ročic...

Župnik Kokelj v Vurmbergu se sramuje detomorilke klerikalne Juhane Krefelj in se jo hoče zdaj otresti. Zato nam je poslal zdaj „popravek“ po § 19, v katerem trdi vse mogoče neresnice. Mi tega duhovniškega laži-popravka ne bomo objavili. Pogreznili smo ga v koš in čakamo raje, da nas župnik Kokelj toži. Ali tudi ko bi mi dotični laži-popravek objavili, bi s tem resnica ne bila iz sveta spravljena. Ta resnica namreč, da je bila detomorilka Krefelj zagrizena klerikalna, da se v klerikalno fanatičnih krajih največ zločincev zgodi in da so temu v prvi vrsti tisti duhovniki krivi, ki ne uđijo več svete vere, temveč le politično sovraštvo! Ali nas razumete, gospod župnik? Mesto da bi popi snovali lahkoživna društva, v katerih se mladina pohujšuje, v katerih pijančuje in v katerih prideta spola skupaj, tako da je dana prilika za greh, — naj bi raje vere učili! To, g. Kokelj, v Vaš album! Ako Vam pa prav ni, se pa pri sodniji naprej zmenimo.

Iz sv. Jurja ob Pesnici se nam poroča: 25. dne maja je tukaj mirno in nagle smrti umrl daleč na skrog spoštovani gospod Janez Kammerer. Bil je dolga leta naš župan in si je s svojo razumnostjo in ljubeznivostjo pridobil arca vseh občanov, a tudi gosposke so ga kot naprednega in zelo skrbnega župana spoštovale. Blag spomin vrlemu možu!

Odilien zavod za slepce v Gradecu sprejme s 15. sept. 1908 vse slepe, 4—12 let stare otroke za odgojo in pouk, ki imajo domovinsko pravico v Štajerski; pravtako sprejme otroke, ki zaradi slabega vida ne morejo obiskovati javnih ali zasebnih ljudskih šol. Plačati je na leto malenkost; ako pa je prošilčevo uboštvo dokazano, tedaj ga sprejme zavod za slepce brezplačno. Podučuje se tu vse predmete ljudskih šol uspešno, se goji petje in godbo, kakor tudi ročna dela, kakršna zamore izvrševati slepec samostojno. Prošnje na ravnateljstvo zavoda naj se oddajo najkasneje do konca julija. Pridenejo naj se sledeči listi: krstni list, list cepljenih koz, domovinski list, ubožni list ter zdravnikovo izpričevalo, ki naj priča, da je otrok slep ter da je sposoben za pouk in vzgojo.

Lep sinko. V Rottnerjevi krčmi v Bistrici pri Lambahu sta se sprla posestnik Robnig in

sin. Končno je vrgel sin očetu vrček v roko in ga težko ranil. To je posledica žganja.

Obesil se je v Ljubiču 49 letni kamnoseški delavec Joh. Stronig. Reče, da se je baje obesil.

Pod kelesa z vinom obloženega voza je nekdo hlapec v Radgoni. Konji so se splavili in jib je hotel od spredaj vstaviti. Reče, da je dan na svojih ranah umrl.

Za steklenico ruma. V Padurškovi krčmi v Martinu na Pohorju so popivali fantje v noči 20. na 21. t. m. Ko so šli proti jutru domu, se spri zaradi neke steklenice ruma, katero posedoval hlapec Anton Trdin. Ker Trdin ni hotel steklenice dati, pretepla sta ga brata Viktor in Jožef Vedenik, tako da je obležal nezavesten na tleh. Zjutraj so našli ljudje umirajočega Trdina na cesti. Popoldne je že umrl. Surova brata so odpeljali orožniki v zapor. Jožef Vedenik je 12 let stari smrkevec.

Pazite na deco! V Stari-Novivasi je padel mladi sinček krčmarja v potok in utonil. Most je brez ograje.

Požar. V Hrastovcu je pričelo goreti vinski poslopje g. Simon Hutterja. Oganj je bil stanovanjsko hišo, hleve, nekaj živine in kmetijske. Gospodsko hišo v vrednosti 60 000 K so uničili. Rešilno delo je bilo vsled pomanjkanja zelo težko.

Obstrelil se je ključar Franc Gumzej v Slov. Bistrici. Hlapci so ga našli težko ranjenega na tleh.

Iz Koroškega.

Prvaki hujskajo naprej, dokler ne bodejo Koroškem kranjske razmere uresničene. Tako imeli p. k. v Erensdorfu shod klerikalnega društva, na katerem je brusil svoj jezik prvaški kapetan Müller. Kako in kaj je govoril, to je iz tega razvidno, da so se končno udeleženci prav pošteno stopili. Župnik je moral za razbite glave 10 K plačati. Zdaj pa pride najlepše: Po došlih poročilih se je udeležilo tega prvaškega shoda nekaj vojakov 17. regimenta. Tako sta bila razočara dva feldvebla v uniformi in je bil eden od njih še pošteno tepen. Govori se celo, da je nekdo oficir v civilu navzoč. Radovedni smo, kaj bode preiskava dognala. Na vsak način se bode preskrbelo, da se taki slučajji ne ponovijo. Bi bila pa lepa, da se postavljajo aktivni prvaki v službo prvaških hujskacev! Škoda le, da tisti, ki hujskajo, niso dobili zasluženih denarjev.

Prvaški junaki. 20. t. m. bi se imela v Erensdorfu izvršiti volitev obč. predstojništva. Slovensko-klerikalni odborniki so preprečili to volitev s tem, da so se odstranili. Kriva sta temu v prvi vrsti prvaška zagriženca župnik Dražnjak in lesni trgovec Vospornig iz Jezerc. Odborniki so bili vsled tega obsojeni na hujšno globo. Radovedni smo, koliko časa bodo ti prvaški junaki raje globa plačevali, nego svojo dolžnost storili. Kako zaslepi prvaško hujstvanje podvržence farovške suknje!

Obč. volitve v Bistrici v Rožu končale so, kakor smo že poročali, s popolno zmago naprednjakov. Od 196 volilcev v 3. razredu oddalo se je 167 glasov, t. j. čez 85%. Od teh je odpadlo na gg.: Joh. Kurasch, posestnik in krčmar 105, Jos. Partl, veleposestnik 105, Joh. Schannig, posestnik 104, Jos. Uggowitzer krčmar in posestnik 104 glasov. Kot namestniki so bili izvoljeni gg. M. Dobečniger z 120 in St. Obiltschnig z 104 glasovi. — V 2. razredu se je oddalo od 24 volilcev le 12 glasov, ker se črnuhi volitve niso udeležili. Izvoljeni so bili ednoglasno gg.: F. Faust, fabrični direktor, dr. K. Klimbacher, zdravnik, O. Kraigher, krčmar in posestnik in L. Feinig, posestnik kot odborniki; nadalje gg. F. Malle, posestnik in A. Plautz, gostilničar kot nadomestniki. V 1. razredu se je oddalo od 17 volilcev 7 glasov, katere so dobili gg.: E. Arnold, nadučitelj, Joh. Feinig, nadučitelj, g. Feinig, posestnik in H. Goritschnig, uradnik, kot odborniki; kot nadomestniki pa gg. O. Ibounig, posestnik in V. Ibounig, kafetje ter posestnik. — Vkljub največji agitaciji so ostali črnuhi v 3. razredu z 47 do 63 glasovi v manjšini. Tako krasne zmage se ni pričakovalo. Ponedeljek pred volitvijo obdržal je orglar Grafenauer v Svečah shod in se je po znanem na-

činu proti naprednjakom hujskalo. Zanimiva je bila tudi udeležba 5 črnosuknežev. Tudi kranjski advokati so se trudili. Pa je bilo vse zastoj. Tudi slovenski volilci se ne pustijo več za nos voditi.

Darilo. Splošno spoštovani častni občan, g. deželni poslanec Franc Kirschner podaril je ob prihli napredne zmage pri občinskih volitvah v Bistrici v Rožu svoto 50 kron za ubožni sklad te občine, za kar mu v imenu vseh revežev gre vsa hvala!

Kmetijski zbor obdržijo naprednjaki („Kärntner Bauernbund“) v nedeljo, 31. t. m. ob 3. uri popoldne v St. Donatu. Ta kmetijska družba se pač pridno giblje. Le tako naprej!

Oporoka. Pokojni blagajnik in učitelj kmetijske družbe g. Franc Trost, je zapustil nemški šolski družbi 100 K.

Kmetijsko društvo snujejo napredni posestniki v Maria-Saalu. Le naprej!

Roparja so vjeli. Hlapec Andrej Sewald je namreč v Frančah delavca Puharja pobil, za 4 K oropal in v Lavanto vrgel.

Ustrelil se je v bolnici v Biljaku posestnik Fr. Breiner. Nesrečežu se je baje vsled slabih premoženjskih razmer zmešalo.

Ustrelil je v Hartbahu poleg smodnišnice študent Jean Birkfeldner iz Ljova svojo ljubico Vavdo; ustrelil ji je 3 krat v usta. Študent pravi, da se je hotel tuji sam umrtiti, da pa mu je zmanjkalo streljiva. Zapri so fanta.

Hudo uro so v Celovcu doživeli. Pretekli četrtek je prišla velika nevihta. Najprej je divjal vihar, ki je več dreves vrgel in pri telefonu mnogo škode napravil. Potem pa je prišla toča, ki je napravila na vrtovih veliko škode.

Zapri so graščinskega oskrbnika grada „Neuhäusel“ pri Plajbergu Franceta Wudia. Baje je denar poveril.

Po svetu.

Tat in policaj. Iz Varšave se poroča, da je uradnik Pollatz ukradel 1½ milijona rublov in zbežal. Zasedoval in vjel ga je policijski svetnik Domidev. Ali tat je policaja podkupil in sta zdaj obadva zbežala.

Velika železniška nesreča se je zgodila v Contchu na Belgijem. Dva vlaka sta trčila in je bilo 40 oseb ubitih, 200 pa ranjenih. Kriv je neki uradnik, ki je zbežal.

Beg jetnikov. V Tiflisu je zbežalo 18 oseb iz ječe. Umorili so stražnika in dva vojaka ter metali bombe. Pomagali so jim zarotniki zunaj ječe.

Na železnici v Filadelfiji se je zgodila velika nesreča. Voz je skočil iz tira. 4 oseb je bilo takoj mrtvih, 70 pa ranjenih.

Gospodarske

Važno leto — peronospora preti. Hvala Bogu tudi letos kaže vinska trta dobro. Do trgatve pa je še daleč in bati se je, da nam ena ali druga nesreča naše upanje odnese. Proti toči se ne moremo sicer izdatno braniti, pač pa se lahko branimo proti raznim mrčesom in boleznim, ki nam hočejo ukrasti sad našega truda. Posebno peronospora zna biti letos huda, ker je vreme bolj vlažno. Peronospora je namreč neka gliva (gobica), ki se razvija najbolj v rosi in v dežju. Če je trtno listje vedno suho, ne morejo kaliti peronosporini trosi (seme), zato se v suhem letu ne pokaže peronospora. Tudi v takih krajih, kjer se ne napravlja ponočna rosa ali pa jo veter hitro posuši, ni mnogo te bolezni. Letos imamo precej dežja in zemlja je tudi dovolj vlažna. Zato moramo pričakovati hudo peronosporo. Opozorjamo na to vse naše vinogradnike in jim priporočamo, naj začasa škropijo! V prvo je škropiti, ko je pognala trta za peden dolgo mladje; v drugo naj se škropi 8 do 14 dni pozneje, v tretje naj se škropi pred cvetom ali ko po cvetu. V presledkih 14 dni škropi naj se potem še v četrto in v peto. V vlažnih legah škropiti je bolj pogostoma, pa tudi z močnejšo raztopino, v suhih, zračnih legah manjkrat in s tanjšo raztopino. Pomniti moramo, da so nižave in zapadne lege najbolj podvržene peronospori, ker traja tu rosa zjutraj dalje časa na trti. Posebno v teh legah bodimo toraj letos oprezní.

Ko okopavamo krompir, ne zabimo potrositi po polju nekoliko solitra, ki jako močno povspesuje rastočo in napravo gomolja. Soliter se dobi v kmetijskem društvu. Kdor ne more zlahka tja, ta naj polije mesto solitra nekoliko gnojnice med krompir. Šele potem, ko se je dalo krompirju nekoliko enega ali drugega teh gnojil, naj se ta prisuje. Na 1 oral treba 80 kg solitra.

Rjavih hroščev ali kebrov je letos vse polno. Edino sredstvo proti tem požeruhom obstoji v tem, da jih rano zjutraj tresemo z drevja v razprostrte ruhe. Hrošče je najbolje deti nato v kako vrečo in jih v krušni peči zamoriti in posušiti. Zmleti posušeni hrošči so pozimi izvrstna piča za perutnino. Kdor hoče imeti po zimi

dosti jajc, ta naj stresa sedaj čvrsto razno drevje. Rjaví hrošč ne škodi samo s tem, da žre listje po drevju, marveč napravlja še mnogo več škode kot ličinka ali ogerc, kateri se živi 3 do 4 leta od rastlinskih korenin. Malo listja bi mu še privoščili ali škode, ki jo dela na koreninah, ne smemo trpeti. Zato lovite in zatirajte hrošča, dokler je še čas! Z njegovo pogubo rešite marsikatero rastlino smrti.

Zveplajte! Poleg peronospore je grozдна plesen v naših vinogradih najhujše zlo. Osobito v gorkih in mokrotnih letih napravlja nam mnogo sitnosti in skrbij. Tudi letos vtegne biti vreme tej bolezni jako ugodno, zato pa moramo obrniti vso pozornost, da sprejmemo sovražnika kakor treba. Gotovo vstrežemo večini naših čitateljev, če podamo tudi tu, kar smo pisali pred leti v »Narodnem gospodarju« o grozdní plesni. Učeni ljudje ji pravijo oidium Tuckeri. Ta bolezen je neka pravemu plesnivcu podobna gliva, ki prepreže s svojim, tanki volni podobnim telesom mlade trtne dele, posebno rada pa še grozdje. Iz volnastega telesa (mycel), ki se oprima vrhu kožice, pošilja gliva v trtne celice sesalke (haustorije), ki mozgajo iz njih trtni sok. Posledica je ta, da celice zamrejo, plesen se pa vedno bolj razvija. Razun sesalk ima gliva še posebne plodonošce (konidije), ki napravljajo in trosijo kali in bolezni. Ta bolezen se je zanesla pred petdesetimi leti, kakor pozneje trtna uš in strupena rosa, iz Amerike. Sprva je vničila, posebno na Francoskem, kjer se je najprej pokazala, skoraj ves vinski pridelek ali kmalu so našli v žveplu jako dober pripomoček proti plesni. V čem obstoji vničevalna moč žvepla se prav za prav še sedaj ne ve natanko, misli pa se, da se napravlja na zraku iz žvepla žveplena sokislina, ki je vsem glivam hud strup. Žveplo zaleže tem bolj, čim bolj drobno je zmleto in čim boljše in enakomernišje ga potresemo po trtnih delih. Ker se nahaja gliva vrhu rastline in ne v njej, zadostovalo bi, da vničimo glivo, kedar se pokaže prvi njen sled. Vendar ni to popolna resnica, kajti jako težko je napadeno grozdje spet ozdraviti. Tudi ni mogoče bolezni, ki se je že vko-reničila in razširila, popolnoma zatreti in ubraniti ji nadaljno kvarjenje. Zato se priporoča, da se žveplajo trte še predno se pokažejo na njih znamenja bolezni, tedaj v prvem času rašče, ko je mladje še kakih 10 cm dolgo. Trta je sedaj še majhna in delo zato lahko in pa gotovo. Prvo žveplanje vniči kali, in bolezen se v takih vinogradih bolj redko pokaže. Če pa čakamo, da se bolezen prej prikaže, se trta v tem času močno razraste in delo postane težavniše. Tudi je treba potem več žvepla. Tej bolezni niso vse trte enako podvržene. Nekatere so manj druge bolj. To se ravna navadno po debelosti jagodne kožice. Izmed trt, ki se za nase kraje sedaj priporočajo, so posebej podvržene tej bolezni: muškati, laški rizling, portugalka, volovnik itd. manj žlahtnina, burgundec, karmenet, modfrankinja. Žveplanje se vrši navadno z žveplalnim mehom (žveplalnikom). Prvo žveplanje se pa opravlja v vinogradih z nizkimi trtami boljše z žveplalnim čopom; ta je kositarjeva posodica z lukničastim dnom, ob katerem je pritjeno, čopu podobno, nekoliko bombaževih koncev ali nitij. Ta priprava je jako preprosta in za prvo žveplanje, kakor sem rekel, najboljše. V novjšem času se napravljajo tudi žveplalnik, ki se nosi na hrbtu in dela prav dobro. Če bi nastopil kmalu za prvim žveplanjem dež, treba je delo brž ponoviti, drugače pa šele po 2 ali 3 tednih. V tretje naj se žvepla, če se je pokazala bolezen. Žveplati je treba tolikokrat, dokler ne vničimo popolnoma bolezni. Nekatera leta in v nekaterih krajih je treba tudi deset in večkrat žveplati. Seveda se žvepla sedaj samo obolelo grozdje. Kadar se žvepla naj se trosi žveplo enakomerno po trtnih delih. Bolje je žveplati večkrat in po malem, nego malekrat in mnogo, ker ker se žveplo, posebno v deževnem vremenu, rado izgubi. Opomnim naj še, da je najboljši čas za žveplanje ob mirnem in lepem vremenu. Če je trta še rosna, se žveplo rajdo sprime in ne zaleže mnogo. Zato naj se v takem času ne žvepla. Nekateri naših kmetovalcev mislijo, da se o poldanski vročini ne sme žveplati, ker bi to trtam škodilo. To mnenje je pa krivo. Izmislili so ga najbrže oni, kojim se ne ljubi delati v vročini. Ravno vročina spreminja žveplo v žvepleno sokislino in zato izda tako žveplanje še več. V hudi vročini pa ne smemo staviti na trste preveč žvepla; znamenje zadostuje. Da nam ne gre žveplo v oči, rabimo lahko naočnike iz navadnega stekla, okoli katerih je vdeleno usnesto zagrinjalo, ki brani žveplu pod naočnike. Taki naočniki stanejo pri- lično 30 krajcarjev in z njimi si prihranimo mnogo trpljenja, ki nam ga napravlja žveplo v očeh. Št.

Loterijske številke

Gradec, dne 16 maja: 13. 43. 42. 65. 15.
Trst, dne 23 maja: 71. 36. 84. 34. 10.

Promet razpošiljalne trgovine zahteva aparat, o katerega velikosti nima navadni človek niti pojma. Pomisliti je na tisoče in zopet tisoče komadov blaga, ki morajo biti naloženi, da se kupcem pravočasno ugodí. Marsikatero blago ima zopet razne vrste po velikosti, barvi in muštru. Vsak posamezni komad vsake vrste blaga mora biti posebej numeriran, registriran, pri prodaji fakturiran in izbrisan iz skladiščnih o registrov. Numeriranje gre v milijone in tako se lahko predstavljamo, koliko oseb in koliko delavske moči je v tej zalogi potrebno. Razpošiljalna hiša Hanns Konrad vslužuje zdaj 200 oseb; njih delu najdemo lepe članke v letnikih 1907 in 1908. Hanns Konradovega kolektarja, katerega dobijo vsi kupci te firme zastoj in poštine prosto.

Tvrda Karl Keclan tovarna za sušno, lodne in modno robo iz pristne ovčje volne v Humpolcu prične ravnokar razpošiljati nove vzorce obširnega sklada letne robe za gospode in gospe. — Priporočamo, da se pri potrebi na to staro Humpolčko firmo obrne ker je znana za solidna, o čemur se lahko vsakdo sam prepriča.

50000 ur gratis katalog dobi vsak čitatelj tega lista od svetovnoznane zaloge ur in zlatnega blaga Max Böhmel, Dunaj IV. Margaretenstrasse 27/27 čisto zastoj in poštine prosto. Kore-spondenčna karta z natučnim naslovom zadostuje.

Čevlje!

Priporoča svojo veliko zalogo vsakovrstnih obuval, kakor moških, ženskih in otročjih čevljev domačega in tovarniškega dela po vsakovrstni ceni. Vse to se dobi in kupi pri gospodu **Ivan Berna**, Gospodska ulica št. 6 v Celju. 408

Zahtevajte

zastoj, da se Vam pošlje ilustrovani cenik z nad 1000 slikami. Slika 1/2 nat. velika

Garancija več let

Vsako ne breznapačno blago se vzeme pri polni svoti nazaj.

Nr. 365 Srebrna dam-350 ska remontoar gold.

Nr. 322 Srebrna remontoar 350 za gospode gold.

Nr. 337 Srebrna anker 15 kamenjev gold. 5. dvojni 650 mantelj gold.

N. 341 Srebrna anker dvojni mantelj 15 kamenjev, oo-7-950 sebno močna gold.

Anton Kiffmann največja zaloga ur srebrnega in zlatega blaga. Eksport v vse dežele. **Marburg. P. I. Stajersko.**

Zaradi starosti in bolezni prodam takoj in po ceni 410

posestvo

da mi kupec pri žetvi pomaga. Obstoji iz velikih in lepih stanovalnih ter gospodarskih hiš, lepi travniki z mnogim sadnim drevjem samo dobra sladka krma, vinograd s krasnimi trtami, s pohištvom vred; za 1.800 gold. so poslopja zavarovana. To je cena za vse. 600 gold. ima hranilnica gori. Baje je z zemlji mnogo premoga. Posestnik **Joh. Widmar**, v Pletovariji p. Trenenbergu j. žel. sv. Jurij; 1 ura v Ponikvo, 1/4 ure v Stadl, 1 1/2 ure v Konjice.

Ura z verižico samo 5 kron 50 vinarjev.

Slezijska eksportna hiša je nakupila veliko ur in jih razpošilja; eno prekrasno pozlačeno 36 ur natančno idočo anker uro z lepo verižico samo 5 K 50 vin.; ob enem se pisмено tri leta jamči. Po poštnem povzetju razpošilja prusko-slezijska eksportna hiša **D. Kessler, Krakov N. 21/641.** O p o m b a: Za neugajajoče se denar vrne. 413

Pozor! Čitaj! Pozor! Slavonska biljevina

Ta je napravljena iz najboljših gorskih zelišč — ter se izvrsno in z najboljšim uspehom vporablja proti zastarelemu kašlju — bolih v prsih, — prehlajenju v grlu, hripavosti, težkem dihanju, astmi — pljučnem kataru, suhem

kašlju, tuberkulozi itd. itd. Delovanje izborna, vspeh siguren. Cena je franko na vsako pošto za 2 steklenici 3 K 40 vin., 4 steklenice 5 K 80 vin., po povzetju ali če se pošlje denar naprej. — Manj kot 2 steklenici se ne pošilja. Prosimo, da se naroča naravnost od:

P. Jurišiča,

577 lekarnarja v Pakracu št. 200 (Slavonija.)

Razprodaja!! 4 parov črevelj za 7 kron.

Skoz neizmerno veliko kupčijo mi je mogoče, le samo kratek čas moje čevlarsko blago za tako smešno nizko ceno prodajati; 2 para črevelj za gospode in 2 para za gospe z močno nabitim usnjenimi podplatami in posebno finim usnjenim obšitkom, prav lične, močne in po najnovejši modi — vse 4 par pošljem za samo 7 kron po poštnem povzetju. — Velikost črevelj se naroči na mero po cm. ali velikostno številko. Izmenjanje neprijetnega je dovoljeno pa tudi denar se vrne. **D. Kessler v Krakovi 95/32.** 412

Dobro idoča, v farnem kraju edina, v dobrem imenu stoječa

gostilna, vezana z mešano trgovino, tobak-trafiko in klanico male živine (gostilno obiskujejo po leti i tuji in turisti) se zaradi bolezni posestnika dobrim gostilniškim ljudem takoj v najem odda. Kje pove upravništvo lista. 404

Dobrostanju človeštva služita apotekarja **Thierry-balzam** in centifolij-mazilo, o katerih izbornost pričajo stotera zahvalna pisma. Ta dva neprekosljiva, svetovnoznana sredstva, ki se nikdar ne pokvarita, donasala skoraj vedno pomoč. Imejte ta sredstva vedno doma ter branite se ednaki ponaredbi, ki so kaznive in brez vrednosti. **Thierry-balzam** 12 malih ali 6 dvojnih steklenic 5 K, Centifolij-mazilo 2 dozi K 360 se prave dobite v apoteki pri angeljvaru **A. Thierry** v Pregradi pri Rogatcu.

Razočarani so vsi o lahi in štedljivi rabi splošno hvaljenega tekočega „Cirine-Ölwachswichse“ za parket in linele, samo dvakratna raba na leto potreba; drugače se le izbriše in tla so brez napake ter se dajo umiati.

Ena res splošno priljubljena lekarna je firma **P. Jurišič** v Pakracu. Opozarjamo na njene inzerate in jo najtopleje priporočamo.

Prepozno pridete v delu kakor k rendez-vous, ako nimate dobro idoče ure. Marsikatero sitnost bi si prihranili, ko bi vedeli, koliko je ura bila. In tako lahko pridete do dobre ure! Pišite le pošto karto na firmo: „Avstrijska eksportna družba za ure Dunaj-Westbahnhof“ ter si naročite za K 8— krasno srebrno Gloria uro za gospode (glej inzerat!) za katero se 3 leta pisмено garantira.

Mestna posredovalnica dela in poslov v Ptuj. Odprte službe za takoj:

Število	Vrsta	V
1	dekla za vse	Ptuj
2	dekli	Ptuj in Terneg
1	kuhinsko dekle	Ptuj
1	hišinja	Celje
1	kočijaž	Celje
1	natakarica	Celje
1	kolarski pomočnik	Ehrenhausen
2	hlapca	Terneg
1	kovaški pomočnik	Ptuj
1	kuharica	Celje
2	konjska hlapca	Celje in sv. Andrej
1	volovski hlapec	Račje
1	mizarski pomočnik	Ptuj
1	trgovski učenec	Perlag Ogrsko

Službo iščejo:

3 kontoaristi
1 jermenarski pomočnik

Več se izve v posredovalnici sami, mestna hiša I. nadstr. desno.

Krojaški pomočnik dobi takoj trajno službo in krojaški učenec iz boljše hiše se takoj sprejme pri g. **Anton Oratsch**, krojaški mojster v Slov. Bistrici. 378

Denarna posojila vsake velikosti po 5% proti dolžnemu listu z ali brez priče za jamstvo, plača se v mesečnih obrokih v 1—10 let. Brez posredovalnih pristojbin **Posejila** na realitet po 3 1/2% na 30—60 let, najvišje. Večja finanžiranja. 212 Hitro in diskretno se vse vrši.

Administracija „Börsen-Courier“ Budapest Postfach. Porto za nazaj se prosi. Prosi nemško korespondenco.

Pridni, krepki **jermenarji** in izdelovalci angleških sedlov se trajno sprejmejo. Vpraša se pod šifro „Sofort“ pri g. **Weiss, Stahler & Knorr**, Wien I. Jakobergasse. 400

Slikarski učenec se takoj sprejme pri slikarskem mojstru **Joh. Nowak**, Vrba na Koroškem. 393

Gostilna, prodaja tobaka, brez konkurence, 3 orlov nji, na lepem prostoru, zidano, z opeko krito, vse v najlepšem stanu, se zaradi družinskih razmer prodaja za 3200 gold. Izve se v Studencih pri posestniku, Maribor, **Brunndorf**, Uferstr. št. 49. 92

Gostilnica dobro idoča z mesarijo v sv. Križu pri Ljutomeru, tik farne cerkve, z 4 velikimi sobami, kuhinjo, jedilno kamro, 2 vinske kleti, mesnica, klanilni most, 2 velika konjska hleva, 2 lesni remizi, svinjski hlev z 5 oddelki, ledena klet, gospodarsko poslopje, se s 1. junijem da v najem. Vpraša se pri obč. uradu v sv. Križu pri Ljutomeru 399

Na prodaj je mali **umetni mlin** na valjčke s pekarijo, majhna vila, zidana stala in nekaj zemljišča. Vpraša se pri upravi „Štajerca“. 398

Delavke

dobijo trajno in dobro plačano delo v fabriki užigalnega blaga (Zündwarenfabrik) **Maria-Rast** pri Mariboru. 389

Krepki učenec 388 se v moji usnjarski delavnici z oskrbo in letno plačo 50 kron na 3 leta učne dobe takoj sprejme. **Karl Kirbisch**, usnjarski mojster v Sv. Trojici pri Mariboru.

SINGER

šivalne stroje naj se kupi edino v na ših prodajalnah ki se jih pozna vse na tem-le znaku:

Ne pustite se zapeljati z naznanili, ki zasledujejo le namen, pod imenom **SINGER** rabljene mašine ali take drugega vira prodati. Kajti naše mašine se ne oddajajo naprej prodajalcem, temveč se prodajajo neposredno od nas občinstvu.

SINGER Co. ako. dr. za šivalne stroje filijalka Ptuj. Hauptplatz.

Parket in linolej,

elegantno, trajno in umivalno, vzdržuje le od 1901 hvaljena „Cirine-Ölwachswichse“. Raba enoslovna in stedi na. Steklenica po K 3— in K 170 se dobi povsod. Edini izdelovatelj **J. Lorenz & Co., Eger** na Češkem. 406

Pekovski učenec

se takoj sprejme. Plača začetkoma 4 gold na mesec z vso oskrbo. Vpraša se pri upravi „Štajerca“.

V najem vzeti, ali pa kupiti želim 407

hišo

za manjšo trgovino ali branjarjo v primerem kraju. Ponudbe s ceno se naj pošljejo upravništvu „Štajerca“.

Učenec obeh deželnih jezikov zmožen se takoj sprejme v mešani trgovini **And. Knittelfelder** v Comen

Rane

384
385
386
387
388
389
390
391
392
393
394
395
396
397
398
399
400
401
402
403
404
405
406
407
408
409
410
411
412
413
414
415
416
417
418
419
420
421
422
423
424
425
426
427
428
429
430
431
432
433
434
435
436
437
438
439
440
441
442
443
444
445
446
447
448
449
450
451
452
453
454
455
456
457
458
459
460
461
462
463
464
465
466
467
468
469
470
471
472
473
474
475
476
477
478
479
480
481
482
483
484
485
486
487
488
489
490
491
492
493
494
495
496
497
498
499
500

384
385
386
387
388
389
390
391
392
393
394
395
396
397
398
399
400
401
402
403
404
405
406
407
408
409
410
411
412
413
414
415
416
417
418
419
420
421
422
423
424
425
426
427
428
429
430
431
432
433
434
435
436
437
438
439
440
441
442
443
444
445
446
447
448
449
450
451
452
453
454
455
456
457
458
459
460
461
462
463
464
465
466
467
468
469
470
471
472
473
474
475
476
477
478
479
480
481
482
483
484
485
486
487
488
489
490
491
492
493
494
495
496
497
498
499
500

384
385
386
387
388
389
390
391
392
393
394
395
396
397
398
399
400
401
402
403
404
405
406
407
408
409
410
411
412
413
414
415
416
417
418
419
420
421
422
423
424
425
426
427
428
429
430
431
432
433
434
435
436
437
438
439
440
441
442
443
444
445
446
447
448
449
450
451
452
453
454
455
456
457
458
459
460
461
462
463
464
465
466
467
468
469
470
471
472
473
474
475
476
477
478
479
480
481
482
483
484
485
486
487
488
489
490
491
492
493
494
495
496
497
498
499
500

384
385
386
387
388
389
390
391
392
393
394
395
396
397
398
399
400
401
402
403
404
405
406
407
408
409
410
411
412
413
414
415
416
417
418
419
420
421
422
423
424
425
426
427
428
429
430
431
432
433
434
435
436
437
438
439
440
441
442
443
444
445
446
447
448
449
450
451
452
453
454
455
456
457
458
459
460
461
462
463
464
465
466
467
468
469
470
471
472
473
474
475
476
477
478
479
480
481
482
483
484
485
486
487
488
489
490
491
492
493
494
495
496
497
498
499
500

384
385
386
387
388
389
390
391
392
393
394
395
396
397
398
399
400
401
402
403
404
405
406
407
408
409
410
411
412
413
414
415
416
417
418
419
420
421
422
423
424
425
426
427
428
429
430
431
432
433
434
435
436
437
438
439
440
441
442
443
444
445
446
447
448
449
450
451
452
453
454
455
456
457
458
459
460
461
462
463
464
465
466
467
468
469
470
471
472
473
474
475
476
477
478
479
480
481
482
483
484
485
486
487
488
489
490
491
492
493
494
495
496
497
498
499
500

384
385
386
387
388
389
390
391
392
393
394
395
396
397
398
399
400
401
402
403
404
405
406
407
408
409
410
411
412
413
414
415
416
417
418
419
420
421
422
423
424
425
426
427
428
429
430
431
432
433
434
435
436
437
438
439
440
441
442
443
444
445
446
447
448
449
450
451
452
453
454
455
456
457
458
459
460
461
462
463
464
465
466
467
468
469
470
471
472
473
474
475
476
477
478
479
480
481
482
483
484
485
486
487
488
489
490
491
492
493
494
495
496
497
498
499
500

384
385
386
387
388
389
390
391
392
393
394
395
396
397
398
399
400
401
402
403
404
405
406
407
408
409
410
411
412
413
414
415
416
417
418
419
420
421
422
423
424
425
426
427
428
429
430
431
432
433
434
435
436
437
438
439
440
441
442
443
444
445
446
447
448
449
450
451
452
453
454
455
456
457
458
459
460
461
462
463
464
465
466
467
468
469
470
471
472
473
474
475
476
477
478
479
480
481
482
483
484
485
486
487
488
489
490
491
492
493
494
495
496
497
498
499
500

384
385
386
387
388
389
390
391
392
393
394
395
396
397
398
399
400
401
402
403
404
405
406
407
408
409
410
411
412
413
414
415
416
417
418
419
420
421
422
423
424
425
426
427
428
429
430
431
432
433
434
435
436
437
438
439
440
441
442
443
444
445
446
447
448
449
450
451
452
453
454
455
456
457
458
459
460
461
462
463
464
465
466
467
468
469
470
471
472
473
474
475
476
477
478
479
480
481
482
483
484
485
486
487
488
489
490
491
492
493
494
495
496
497
498
499
500

384
385
386
387
388
389
390
391
392
393
394
395
396
397
398
399
400
401
402
403
404
405
406
407
408
409
410
411
412
413
414
415
416
417
418
419
420
421
422
423
424
425
426
427
428
429
430
431
432
433
434
435
436
437
438
439
440
441
442
443
444
445
446
447
448
449
450
451
452
453
454
455
456
457
458
459
460
461
462
463
464
465
466
467
468
469
470
471
472
473
474
475
476
477
478
479
480
481
482
483
484
485
486
487
488
489
490
491
492
493
494
495
496
497
498
499
500

384
385
386
387
388
389
390
391
392
393
394
395
396
397
398
399
400
401
402
403
404
405
406
407
408
409
410
411
412
413
414
415
416
417
418
419
420
421
422
423
424
425
426
427
428
429
430
431
432
433
434
435
436
437
438
439
440
441
442
443
444
445
446
447
448
449
450
451
452
453
454
455
456
457
458
459
460
461
462
463
464
465
466
467
468
469
470
471
472
473
474
475
476
477
478
479
480
481
482
483
484
485
486
487
488
489
490
491
492
493
494
495
496
497
498
499
500

384
385
386
387
388
389
390
391
392
393
394
395
396
397
398
399
400
401
402
403
404
405
406
407
408
409
410
411
412
413
414
415
416
417
418
419
420
421
422
423
424
425
426
427
428
429
430
431
432
433
434
435
436
437
438
439
440
441
442
443
444
445
446
447
448
449
450
451
452
453
454
455
456
457
458
459
460
461
462
463
464
465
466
467
468
469
470
471
472
473
474
475
476
477
478
479
480
481
482
483
484
485
486
487
488
489
490
491
492
493
494
495
496
497
498
499
500

384
385
386
387
388
389
390
391
392
393
394
395
396
397
398
399
400
401
402
403
4

Vsled reduciranja produkcije se prodaja
500 tuc. plahit brez šiva
om. velike zarobljave, 1 a, za K 14-30 pri 6 kom. Pri
sprejeto za hojele in kopališča. Tkalnica pavle in platna
Brata Krejcar, Dobruska, Česko.
novosti v cečirih, batistih in štofah za prati oksfort, da-
nilo za postelj, mize itd. najboljše vrste, vzorci franko.
Specijalitete oprav za neveste

Zelo po ceni se prodaja
vinogradiško posestvo

ni legi ob Golčjem vrhu pri Pesnici, obstoječe iz zidane
prešo in kletjo, posebnega gospodarskega poslojpa in čez
zemljišča, med tem blizu 2 oralov novo nasajenega vi-
noda, njive, travnika, novega sadonosnika itd. Posebno pri-
mo za penz joniste. — Pojasnila daje gosp. Lokay v Mari-
boru, Puchelgasse 1.

Zdaj kron 8.—
Za birmo!
Preje kron 20.—

Visoko moderna rement. Gloria
srebrna ura
za gospode!

Preje K 20.— Zdaj K 8.—

3 leta pismono garancija

Ta imenitno izdelana ura pose-
duje skrbno izkušeno, v kamenju
idočo kolesje, 3 krasno gravirane
pokrove in „Springdeckel“, ter
prodamo to uro za K 8.— s se-
kundnim kazalcem K 9.—
Poslje se po povzetju.

Avstrijska eksportna družba za ure
Dunaj—Westbahnhof 25.

Tisočero priznanj!

Originalni francoski aparati svetovne tovarne
V. Vermorel di Ville franche (Rhône)

so najboljši in priznani od vseh vinogradnikov.
Posebno priporočljivi so: brizgalnice „Eclair“
proti peronospori, žveplalnice „Torpille“, proti oidiju;
injektor „Excelsior“ proti filokseri; acetilenska svetilka
„Medusa“ proti trtnim črvom.

Kakor nadomestilo navadne zmesi na podlagi modre
galice in apna je

hipna zmes Eclair-Vermorel
komodna, uspešna ter se drži peres.

Predmeti za menjavo pri vseh aparatih.
Ceniki in opisi na željo zastoj in poštne prosto pri
izključnem zastopniku za Avstro-Ogrsko.

T. Doswald, Trst
Piazza Lipsia št. 6.

Vrelec iz sv. Trojice
(Heil. Dreifaltigkeitsquelle)

Izborna slatina!

Usojam se p. n. občinstvu naznaniti najljubše, da sem,
kor so že vsa predela končana, s prodajo začel. Tudi na c. k.
zavoda za preiskovanje življenskih sredstev v Gradcu se je „Vrelec
iz sv. Trojice“ preiskal in kot izborna slatina našel.

Kot dijetilna slatina posebno priporočljivo.

Naročbe prevzame Franz Schütz v sv. Trojici
Slov. Gor.

Naprej prodajalci dobivajo visok popust cene!

2—4 kron trajnega, neodvisnega, lah-
kega in prijetnega
zaslужka
brezskrbno delo v lastnem hramu.
Išče se osebe obeh spolov za izdelovanje štrikanega
blaga za naše podjetje. Nobenega predznanja treba.
Poduk zastoj. Bivališče postransko. Reelno poslovanje.
Mi skrbimo sami za prodajo Vaših izdelkov.
Zahtevajte prospekt. F. Schöndorfer, Gradec, Volks-
gartenstrasse 12—48.

Adolf Sellinschegg
v Ptuj
priporočajo svojo zalogo

Portland-cementa
iz Judendorfa; nadalje prima trakove in
stopeljne za cepljenje, plavi vitrijol,
cevi iz gumija, žvepleni prah, ter
vinogradniške potrebščine po najnižjih cenah.
Tudi priporočajo svojo bogato zalogo vseh sve-
žega špecerijskega blaga.

Ne okušaj, dokler ni vode zraven!

80%
jesihova esenca,
bela in rudeča s katero se pripravljajo
najokusnejše jedi in jesih za vkuho.
1 Liter velja 2 kroni.

Kakor se ravno potrebuje, naj se zmeša 1 liter 80% je-
sihove esence z 30 ali 24 ali 14 litri čiste studenčne vode in iz-
vrsten-jesih je gotovi.

Zaloga pri
R. Bračko,
trgovcu v Ptuj v novi poštni hiši.

Sukna
humpolečki ločni, sukno
za salon obleke in modno
sukno za obleke
priporočajo
Karel Kocian
tovarna za sukno
v Humpolci
Vzenci brezplačno. Tovar-
niška cena.

Hranilnica (Sparkassa)
vlad. državnega mesta
Ptuj

Vstanovljena leta **1862.**
Čekovnemu računu št. 808051 pri c. kr. poštno-hranilničnem uradu.

Mestni de-
narni zavod.

Giro konto pri
podružnici avst.
ogersk. banke
v Gradcu.

Uradne ure
za poslovanje s
strankami ob de-
lavnih od
8—12 ure.

Občanje z
avst. ogersko
banko.

priporočajo se glede vsa-
kega med hranilnične zadeve spada-
jočega posredovanja, istotako tudi za posredo-
vanje vsakršnega posla z avst. ogersk. banko.
Strankam se med uradnimi urami radovoljno in brezplačno
vsaka zadeva pojasni in po vsem vstreže.

Styria-
bicikelni
Novi modeli 1908.
Cena za gotov denar:
„Styria“-bicikelni K
140. 160 (fino cestno
kolo) najfinejša cestna
kolesa K 180—200 isto
K 240—280.

(Halbrennmaschinen) s patent Styria-Glockenlager.

Že rabljene, toda še prav dobre bicikelne po
80, 100 K. Po ugodnih pogojih prodajava samo zane-
sljivim kupcem in proti dvanajstmesečnemu plačilu
in sicer samo nova kolesa. Na zahtevanje vsako-
mur, ki misli bicikel kupiti, se pošlje cenik. Styria-bici-
kelni so dandanašnji najimnitnejši fabrikati, in največja
tovarna na Avstrijskem izdeluje te bicikelne kakor tudi
posamezne dele.

V zalogi imava tudi vse posamezne dele bici-
kelnov in tudi Reithoferjeve zračne cevi (Luft-
schläuche und Laufmängel).

Brata Slawitsch,
generalna zastopnika za okraje
Ptuj, Ormuž, Rogatec in Središče.
Naročila naj se pošljejo na naslov, ker fabrika posameznih
koles ne razpošilja in ne prodaja privatnim osebam.

Koncesijonirana mestna
Posredovalnica za službe in posle
v Ptuj.

Z namestniškim razglasom z dne 27. aprila 1908
št. 4/184 se je mestni občini ptujski koncesija za obrtno
otvoritev in peljavo posredovalnice za službe in posle
v zmislu § 21 obrtnega reda
Na podlagi te koncesije se sprejemajo od 20. maja t. l.
naprej v mestni hiši (rotovž) v Ptuj, I. nadstropje
desno, naznanila deladajalcev in delojemalcev za obrt-
niška in kmetijska podjetja ter vseh vrst poslov.
Za vprašanja od zunaj naj se priloži za odgovor
10 vinarska znamka.

Gumi
za zeleno cepljenje
(Rebungummi zur grünen Veredelung)
najizvrstnejši
prima-vrste, garantirano blago, priporočata cenjenim
odjemalcem
brata Slawitsch, v Ptuj.

376

